

Al henvendelse til:
 Aktuel Naturvidenskab,
 Ny Munkegade 120, 8000 Aarhus C
 E: abo@aktuelnaturvidenskab.dk
 T: 87152094

En verden uden Amanda

Af Carsten R. Kjaer, Aktuel Naturvidenskab

Får du nervøse trækninger, når nogen snakker om digitalisering på arbejdspladsen? Eller tænker du nærmere: Aaaah – så bliver alting nemmere? Ja, det afhænger uden tvivl af dine konkrete erfaringer. Hvad end du måtte mene, er digitalisering kommet for at blive. At det så ikke altid går så let – og nogen gange helt galt – kan vi heller ikke komme uden om. Listen over skandaleramte eller kuldsejlede IT-projekter i den offentlige forvaltning, er i hvert fald lang. Tænk bare på EFI, som skulle automatisere og effektivisere inddrivelsen af skattegæld, men som nu er sat på hold. Eller på alle danske IT-skandalers “moder” – det milliarddyre Amanda – som blev sat i drift i 2003 med det formål at registrere data om arbejdsledige, men som viste sig både ustabil og mere tidkrævende end de procedurer, det skulle erstatte.

Når projekter kuldsejler

Hvis man skal digitalisere sin organisation vil man selvfølgelig meget gerne undgå en ny “Amanda”. Men hvordan gør man så det? Man bruger da bare ny teknologi udviklet af blandt andet dataloger ved Københavns Universitet! Eller sådan læste jeg umiddelbart en nylig pressemeddelelse fra Københavns Universitet, og det lyder jo næsten for godt til at være sandt. Så jeg får straks fat i kilden til historien, Thomas Hildebrandt, der er professor ved Datalogisk Institut og som forsker i digitalisering af arbejds gange og forretningsprocesser.

Han fortæller, at et af grundproblemerne ved fejlslagne IT-projekter er, at de som regel tager udgangspunkt i en analyse af organisationens arbejds gange, som man omsætter til forkromede rutediagrammer og efterfølgende sætter IT-folk til at digitalisere.

»Men den fabriksagtige tilgang virker kun på

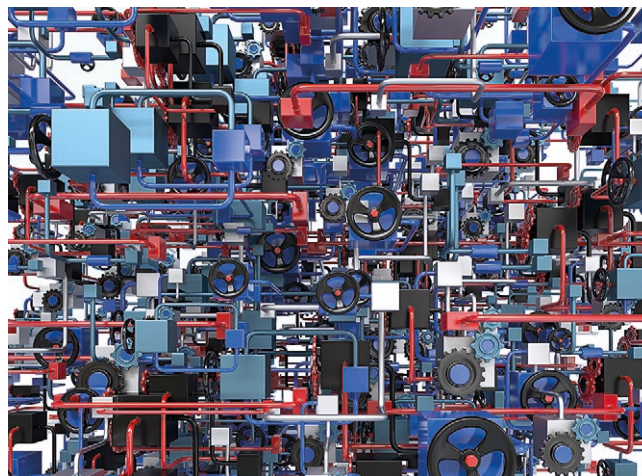

Foto: Shutterstock.

meget forudsigelige processer – og sådan er virkeligheden i komplekse organisationer jo i praksis aldrig,« siger Thomas Hildebrandt. »Inden man får set sig om, er projekterne blevet for store og komplekse, og virkeligheden når at overhale dem, før de er taget i drift. Og i mellemtiden har man fyret dem, der kender arbejds gangene, som digitaliseres, og når man opdager, at de digitale arbejds gange ikke er tilstrækkelige, mangler man så kompetencerne til at udfylde hullerne og holde de digitale arbejds gange ved lige.«

Regler der er til at forstå

Thomas Hildebrandt fortæller, at den nye teknologi, som han har udviklet i samarbejde med IT Universitetet i København og virksomheden DCR Solutions, har en mere enkel og agil tilgang, der tager udgangspunkt i at beskrive de regler og love, som en offentlig myndighed skal overholde.

»I stedet for at gå i detaljer med, hvornår man skal gøre hvad, præsenterer systemer med den nye teknologi brugeren for en tjekliste med aktiviteter, der skal være udført for at en opgave er løst. Det skaber rum for, at med-

arbejderen kan udføre arbejdet på sin egen måde, så længe reglerne er overholdt,« fortæller han. Den nye teknologi bygger på et formaliseret regel-sprog kaldet Dynamic Condition Response (DCR) som er et eksempel på et såkaldt 5. generations programmeringssprog.

»DCR adskiller sig fra tidligere sådanne sprog ved, at reglerne kan forstås og beskrives af sagsbehandlere og fagfolk – både fordi den rette balance er fundet mellem udtrykskraft og forståelighed, og fordi der er udviklet designværktøjer, hvor man kan forbinde beskrivelser af arbejds gange og regler skrevet i naturlig tekst med de formelle regler og validere logikken ved at simulere og analysere arbejds gange,« siger Thomas Hildebrandt. »Samtidig er der udviklet en regel-motor, som kan integreres i eksisterende og nye it-systemer, herunder flere af KMD's systemer, der anvendes i det offentlige. Alle, der ønsker at understøtte arbejds gange og forretningsprocesser digitalt, kan derfor bruge teknologien,« siger han. Han vil trods alt ikke garantere, at man helt kan blive vaccineret mod fejlslagne IT-projekter. »Men hvis vi kan vende 50 års blind fokus på “rute-diagrammer”, vil meget være vundet,« slutter han. ■